

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI GESTIUNEA
AFACERILOR

Aprobat
în ședința Consiliului profesoral al
Facultății de Științe Economice și
Gestiunea Afacerilor
din data de 30.10.2007

Ghidul

Lucrărilor de licență și disertație
(Nivel licență și masterat)

Prof.univ.dr. Ioan Lumperdean

Prof.univ.dr. Dumitru Matiş

Drd. Răzvan V. Mustață

Cluj-Napoca
2007

Ghidul

privind elaborarea și prezentarea lucrărilor de licență și disertație

INTODUCERE

Finalizarea studiilor universitare implică organizarea examenului de licență, de către instituțiile de învățământ superior acreditate instituțional. Examenul de licență poate să cuprindă *una* sau *două* probe, în funcție de reglementările în vigoare, opțiunile și hotărârile conducerii instituției de învățământ superior în subordinea căreia se află facultatea. Aceste probe se constituie dintr-un *examen* din specializarea absolvită, pe baza disciplinei sau disciplinelor parcurse în anii de studii și dintr-o *lucrare de licență* elaborată de absolvenți, sub îndrumarea unui cadru didactic și prezentată sau susținută în fața unei comisii de licență. În conformitate cu **Hotărârea Consiliului de Administrație din 19 noiembrie 2007**, examenul de licență în sesiunile iunie 2008 și februarie 2009 constă din susținerea lucrării de licență elaborată de student. Reglementarea este valabilă pentru toate categoriile de studenți. Facultățile cu dublă subordonare procedează în consecință și se aplică reglementările legale în vigoare.

După absolvirea facultății și obținerea licenței, studiile pot fi completate cu cele masterale. La finalizarea acestora se elaborează și se susține în fața unei comisii, o *lucrare de disertație*.

Lucrarea de licență sau *disertație* este reprezentată de un *text* prin care se realizează succesiunea logică și ordonată a informațiilor, ideilor și opiniilor autorului, pe baza unei muncii de documentare și elaborare, sub îndrumarea unui conducător științific.

Lucrarea de licență este o etapă importantă din traseul studiilor academice. Fără aceasta, studentul nu poate dobândii calitatea de absolvent și, în consecință, diploma care certifică această calitate. De aceea, aceasta se mai numește, prin tradiție, și *lucrare de diplomă*, deși simpla existență a lucrării de licență nu le asigură absolvenților diploma universitară. Mai mult actualele reglementării în vigoare au statuat sintagma *lucrare de licență*.

Lucrarea de disertație se elaborează și se susține la finalizarea studiilor masterale. Prin acestea se asigură continuarea și aprofundarea cunoștințelor dobândite pe parcursul studiilor universitare și postuniversitare. *Lucrarea de disertație* contribuie la dezvoltarea capacităților de cercetare științifică ale masteranzilor și oferă posibilitatea specializării într-un domeniu circumscris studiilor economice, dar și obținerea unei diplome de master în domeniul ales. Masteratul contribuie la aprofundarea studiilor academice, iar tema *lucrării de disertație* poate să fie o continuare a celei de licență sau o nouă abordare, în funcție de profilul masteratului, opțiunea masterandului, dar și de activitatea desfășurată de absolvent în economiareală, în spațiul public și privat.

Masteratul este o condiție pentru înscrierea la doctorat și poate să asigure continuitatea în investigația și cercetarea științifică pe o temă dată, demarată prin lucrarea de licență, continuată prin cea *de disertație* și concretizată prin examenele din cadrul școlii doctorale și referatele și *lucrarea de doctorat*.

În mediile academice, datorită importanței lucrărilor de licență și masterat, dar și a preocupărilor științifice ale studenților din perioada studiilor universitare și masterale, au fost introduse, de-a lungul timpului *discipline-țintă* purtând diferite denumiri: *Teoria cercetării științifice*, *Metodologia cercetării științifice*, *Metode și tehnici de cercetare științifică*, *Documentarea științifică*, *Metodologia activității autorului*. Un accent special se pune pe documentarea, elaborarea și redactarea lucrărilor de licență și masterat. De aceea au fost publicate numeroase cărți, manuale și studii pe această temă. Foarte cunoscută este lucrarea lui Umberto Eco, *Come si fa una testi di laurea*, tradusă în numeroase limbi, inclusiv în limba română. Anual, apar numeroase lucrări (cărți, studii, articole, îndrumare, ghiduri) pe această temă. În bibliografia *ghidului* veți putea găsi unele din acestea, cu precizării suplimentare (în *bibliografia adnotată*), despre cele mai accesibile și mai importante, precum și despre modul de accesare și procurare.

Prezentul ghid despre elaborare și prezentare lucrărilor de licență și disertație la Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor din Universitatea Babeș-Bolyai urmărește prezentarea *unor repere* privind alegerea temei, stabilirea coordonatorului științific, operațiunile de elaborare și redactare a lucrării de licență și/sau de masterat. Urmărim prin aceasta creșterea nivelului științific al lucrărilor elaborate și susținute de către studenții și masteranzii Facultății de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor. Textul nostru se bazează pe o serie de referințe bibliografice relevante în raport cu tematica abordată, pe întrebările și sugestiile studenților, pe exigențele și practicile existente în Universitatea Babeș-Bolyai și Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor din Cluj-Napoca. Am avut, de asemenea, în vedere experiența catedrelor și cadrelor didactice din facultate.

Ghidul privind elaborarea și prezentarea lucrărilor de licență și masterat este structurat astfel:

1. **Alegerea temei și stabilirea coordonatorului științific;**
2. **Întocmirea structurii preliminare sau a proiectului lucrării;**
3. **Documentarea, prelucrarea și ordonarea datelor și informațiilor;**
4. **Redactarea lucrării;**
5. **Prezentarea și argumentarea lucrării în fața comisiilor de licență și masterat.**

Fiecare dintre aceste elemente componente ale ghidului vor fi detaliate în cele ce urmează.

Alegerea temei și stabilirea coordonatorului științific

Activitatea de elaborare a lucrării trebuie să reprezinte o continuare firească a activității universitare și de pregătire profesională a studenților. Scopul acestor lucrări este cel al finalizării studiilor și atingerea unor standarde de calitate în profesiunea aleasă. Pe de altă parte, *lucrarea de licență* sau *disertație* trebuie să reprezinte și să facă dovada consistenței în specializarea urmată pe parcursul anilor de studii. Pentru a răspunde acestor cerințe, mai întâi, studenți sau masteranzi trebuie să se preocupe de delimitarea temei sau stabilirea *titlului* lucrării. Această activitate se poate realiza prin cunoașterea și exploatarea ofertei catedrelor și cadrelor didactice din facultatea noastră, dar și prin propunerile făcute de studenți sau masteranzi. **Titlul lucrării** trebuie să acopere aria studiilor și științelor economice. Nu se poate alege un titlul, pentru lucrarea de licență sau masterat, care se referă sau se regăsește în câmpul de investigație al științelor și/sau disciplinelor neeconomice. Pot fi abordate *teme interdisciplinare*, dar care au ca obiect de analiză sfera vieții și activității economice. *Titlul* lucrării poate fi precedat de un *supratitlu* sau urmat de un *subtitlu* prin care autorul să delimiteze, mai precis, sfera investigației sale.

Concomitent cu alegerea titlului sau a temei lucrării se alege **coordonatorul sau îndrumătorul științific**. Activitatea de cercetare a studenților/masteranzilor vizează elaborarea unei lucrări *sub directa coordonare a unui cadru didactic care este doctor în științe și care desfășoară activități didactice și științifice la Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor din Cluj-Napoca*. Nu se poate elabora o lucrare de licență sau masterat fără existența și îndrumarea unui cadru didactic.

Este preferabil să existe o compatibilitate între tema aleasă și cadrul didactic îndrumător, cu alte cuvinte tema propusă sau aleasă să intre în sfera de activități didactice și științifice ale coordonatorului științific. De reținut că între îndrumătorul sau coordonatorul științific și student sau masterand trebuie să se realizeze o comunicare cât mai bună, fără obligația cadrului didactic de-a întocmi baza documentară și variante pre-finale și finale ale lucrării. Efortul principal revine studentului sau masterandului, iar cadrul didactic are obligația de-a veni cu sugestii, corecturii, modificării în structura capitolelor sau în maniera de elaborare a discursului științific. Tot coordonatorul științific, la fel ca un bun antrenor, trebuie să-i ofere celui care susține lucrarea, date despre modul sau maniera de susținerea sau prezentare a lucrării de licență sau masterat, despre exigențele comisiei, sau a unui membru al acesteia, fără însă a crea avantaje speciale pentru absolventul său.

Revenind la **tema lucrării** i amintim ca aceasta trebuie să reflecte apartenența studentului/masterandului la specializarea urmată pe perioada studiilor. Aceasta nu presupune focalizarea atenției numai pe catedrele și cadrele didactice de la secția sau specializarea respectivă. Se poate opta pentru oricare cadru didactic, din facultate, indiferent de catedra sau disciplina predată și de activitatea științifică prestată, în condițiile unei teme cu conținut economic interdisciplinar. Nu sunt restricționări față de statutul disciplinei, obligatorie, opțională, în trunchiul comun sau pe specializări.

Dacă studentul sau masterandul urmează, la facultatea noastră, două sau mai multe specializări, *nu poate să opteze pentru aceeași temă și să elaboreze o singură lucrare de licență*. Acest aspect este valabil și în cazul în care sunt urmate studii, la nivel de licență și masterat, la alte facultăți cu sau fără profil economic. Poate însă să se utilizeze baza informativă și documentară a temei sau a subiectului și pot fi dezvoltate cercetările interdisciplinare, multidisciplinare, pluridisciplinare și transdisciplinare. Prin aceasta se realizează o anumită integrare între diferite domenii ale cunoașterii și utilizarea unui limbaj comun, dar și a unui schimb de idei, informații, noțiuni, concepte, metode și tehnici de cercetare. În acest context, titlul și conținutul lucrării, pot fi adaptate și

nuanțate, fără să prezinte suprapuneri, paralelisme sau unele repetări sau reluări care contravin exigenței și eticii științifice și academice.

În funcție de cerințele conducerii academice a facultății, a catedrelor și cadrelor didactice se vor întocmi documentele preliminare și se vor obține avizele necesare pentru **acceptarea și înregistrarea temei.**

Întocmirea structurii preliminare sau a proiectului lucrării

După stabilirea și acceptarea temei studenți sau masteranzi trebuie să aibă în vedere elaborarea și prezentarea *coordonatorului* sau *îndrumătorului științific* a **structurii sau proiectului lucrării**, care trebuie să cuprindă, în mod distinct, următoarele elemente

- Introducere în tematică lucrării;
- Motivația, importanța și metodologia de cercetare utilizată;
- Propunerii privind structura lucrării sau succesiunea capitolelor și subcapitolelor;
- Concluziile ce decurg din activitatea ce va fi desfășurată;
- Reper sau referințe bibliografice cunoscute și cele care urmează să fie consultate în vederea documentării și elaborării lucrării.

Structura sau proiectul lucrării este de fapt cuprinsul preliminar și/sau provizoriu al lucrării. Opțiunea pentru acest demers se face în funcție de cercetările anterioare, bibliografia orientativă consultată, sugestiile coordonatorului științific, importanța și actualitatea temei, preocuparea sau preferința autorului pentru anumite segmente din tema tratată etc. Această structură are un caracter provizoriu și se poate modifica în funcție de informațiile obținute, posibilitățile de documentare, schimbările și noutățile din câmpul cercetărilor științifice, părerile și concluziile autorilor, intervențiile coordonatorului științific, limitele și constrângerile conjuncturale și temporale sub imperiul cărora se desfășoară activitățile ulterioare.

Documentarea, prelucrarea și ordonarea datelor și informațiilor

Această etapă este consacra muncii de documentare prin depistarea și întocmirea bibliografiei pentru tema aleasă, prin consultarea acestora și a informațiilor oferite de alte surse: documente oficiale, informații și documente economice elite și inedite, presă, reviste și publicații de specialitate, site-uri etc. Este etapa cea mai complexă, dar și cea mai importantă care asigură substanțialitatea lucrării. Activitatea de documentare asigură cunoașterea rezultatelor și dezbaterilor științifice pe tema abordată dar și baza de plecare pentru viitoare lucrare de licență sau masterat.

Activitatea de documentare nu poate fi *exhaustivă* datorită volumului mare de date și informații, precum și datorită caracterului limitativ, prin numărul de pagini, și specificitatea lucrărilor de licență și masterat. În astfel de situații se impune o documentare și informare *selectivă*, dar cât se poate de *reprezentativă*, prin inventarierea și consultarea datelor și informațiilor cu cea mai mare relevanță pentru tema abordată.

Pe măsura desfășurării activității de documentare se impune selectarea, ordonarea și prelucrarea datelor și informațiilor. Se recomandă dezvoltarea unei activități de cercetare a studentului care să vizeze realizarea unei lucrări de diplomă sau disertație, a cărei principale caracteristici se regăsesc în una dintre următoarele două categorii:

Redactarea lucrării

După activitatea de documentare pentru lucrarea de licență sau masterat se impune **elaborarea sau redactarea** acesteia. Este o operațiune importantă care presupune la rândul ei mai multe etape. Mai întâi trebuie să se procedeze la asigurarea unei concordanțe între structura preliminară și baza documentară și să se facă corecțiile și modificările necesare.

Urmează etapa de delimitare și redactare a textului, pe capitole, subcapitole, studii de caz, concluzii, anexe, reprezentări grafice, imagini, bibliografie. Nu există o rețetă unică în redactarea unui text, dar se impun câteva aspecte care oferă lucrării consistență și relevanță: exprimare concisă, claritate, înlănțuirea logică a ideilor, abordarea critică a problematicii, originalitate, respectarea normelor gramaticale și a celor ortografice și de punctuație. Ideile, opiniile, afirmațiile din textul lucrării să se bazeze pe bibliografia consultată și pe propriile analizeze. Este de preferat să se facă distincția între rezultatele anterioare și cele ale absolventului sau masterandului, să se poată depista cu ușurință contribuția adusă în câmpul cercetărilor economice prin lucrarea asumată.

Un aspect deosebit de important este respectarea *dreptului de autor* reglementat prin legislația internațională, europeană și românească. Pentru respectarea legii și protecția autorilor în țara noastră funcționează: „Oficiul Român pentru Drepturile de Autor”. În activitatea de redactare a lucrării, în literatura de specialitate s-a impus formula: EARS care înseamnă *Elimină – Adaugă – Reorganizează – Substitue*. Aceasta presupune o adaptare permanentă a textului în funcție de documentația realizată, evoluția cercetărilor în domeniu, cerințele coordonatorului științific, exigențele și importanța temei etc. **Eliminarea** se impune atunci când informațiile despre subiect abundă și/sau se suprapun și sunt deja extrem de cunoscute. **Adăugirile** sunt necesare pentru argumentarea opiniilor exprimate și consolidarea textului și a concluziilor. **Reorganizarea** este o activitate necesară spre finalul lucrării cu scopul stabilirii structurii finale, în funcție de date și informațiile prezentate, de succesiunea logică a discursului științific. **Substituirea** nu înseamnă eliminarea sau înlocuirea unor texte cu altele, ci mai degrabă identificarea informațiilor și argumentelor care susțin cercetarea și renunțarea la cele de prisos sau la cele arhicunoscute și mai puțin necesare în construirea textului.

Unele lucrări de licență sau masterat au un caracter teoretic mai accentuat, iar altele mai aplicativ. În funcție de tema tratată se pot insera în cuprinsul acestei *studii de caz*. Uneori lucrarea însăși este un *studiu de caz*. Indiferent de situație *studiile de caz* sunt necesare și utile în demersurile științifice. *Studiul de caz* ca strategie de cercetare a apărut în perioada interbelică, dar s-a impus în literatura științifică după Al Doilea Război Mondial. Pentru ilustrarea acestora puteți folosi în cuprinsul lucrării casetarea informațiilor prezentate.

Un text pentru o lucrare de licență sau masterat, poate fi ilustrat cu tabele, grafice, imagini etc. În literatura economică contemporană a fost subliniată, de către celebrul economist american Paul A. Samuelson, importanța utilizării și interpretării tabelor și graficelor. El spunea că acestea exprimă evoluțiile în timp a unor tendințe economice și sunt indispensabile pentru un cercetător în tainele economiei, cum este „ciocanul pentru tâmplar”. Pentru ca acestea să fie mai bine vizualizate se recomandă realizarea în structura sau cuprinsul lucrării a unei secțiuni numită: *Lista tabelor, graficelor și imaginilor*. Dacă lucrarea prezintă și elemente evolutive ale unor fenomene și procese economice se poate realiza o cronologie a acestora.

Prezentarea și argumentarea lucrării în fața comisiilor de licență și masterat

Este etapa finală a activității întreprinse de studenții sau masteranzii care au desfășurat și elaborat o lucrare de licență sau de disertație. Pentru aceasta este necesară o consultare atentă cu îndrumătorul științific și pregătită cu multă minuțiozitate expunerea în fața comisiei. O reușită în această ordine de idei impune o serioasă *pregătire psihologică* alături de cea *informațională și de cunoașterea subiectului* lucrării.

La acestea se adaugă *pregătirea logistică* concretizată în configurarea CD-urilor, a slide-urilor, a computerelor, tipărirea unor texte pentru *handout*-uri etc. Un aspect important din această etapă este *calibrarea temporală* a prezentării și încadrarea în timpul alocat expunerii și răspunsurilor la întrebări. Relevantă este și *anticiparea întrebărilor și pregătirea răspunsurilor*. Există întrebări specifice acestei situații care vizează opțiunea pentru tema tratată, bibliografia consultată, contribuția autorului, intențiile de viitor, ideile mai importante din cuprinsul lucrării și aplicabilitatea în economia reală și dezvoltarea universului teoretic etc.

Opiniile membrilor comisiei trebuie tratate cu mult discernământ, estimările fără exuberanță, iar eventuale critici, mai ales dacă sunt întemeiate, cu cumpătarea și eleganța necesară unei susțineri publice a lucrării de licență sau de masterat. Puteți dialoga, cu membrii comisiei, numai prin soliditatea pregătirii, cunoașterii temei și acuratețea argumentelor. Este bine să fiți informați despre modul de desfășurare a activității de prezentare și susținere a lucrării, inclusiv prin asistarea la astfel de activități înainte și/sau în timpul examenului.

Recomandări și sugestii

Lucrare de diplomă / disertație tip I:

- Să reprezinte o abordare științifică bazată pe studiul literaturii de specialitate, aferente tematicii de cercetare stabilite împreună cu cadrul didactic coordonator;
- Să aibă în vedere o dimensionare a stadiului cunoașterii în sfera de cercetare asumată de către student;
- În ansamblul său, lucrarea să reprezinte preponderent o abordare conceptuală a tematicii studiate, precum și direcțiile de cercetare existente în aria de studiu;
- Să prezinte concluziile generale ce pot fi identificate pe baza studiului realizat, precum și perspectivele de cercetare existente.

Lucrare de diplomă / disertație tip II:

- Să reprezinte o abordare științifică bazată preponderent pe studii de caz relevante în domeniul de cercetare asumat de către student;
- Se recomandă o abordare sistematică și comparativă a situațiilor existente sau potențiale în domeniul de cercetare ales;
- La nivelul acestui tip de lucrare, contribuția studentului sau masterandului poate fi realizată prin identificarea elementelor comune sau de diferențiere a situațiilor analizate, generând pe baza acestora ipoteze de cercetare, a căror argumentare faptică este necesară;
- O lucrare bazată pe o simplă înșiruire a unor situații practice, oricât de relevante ar fi acestea, nu poate face dovada unei cercetări științifice, a cărei metodologie de cercetare are la baza studiul de caz;

- O lucrare bazată pe o analiza unei singure situații practice, oricât de relevantă ar fi aceasta pentru aria de cercetare analizată, nu poate fi încadrată în sfera unei cercetări științifice.

Indiferent de tipologia lucrării alese, realizarea unei astfel de activități se va derula sub directă și permanentă îndrumare a cadrului didactic coordonator.

La nivelul unei lucrări diplomă sau disertație se recomandă respectarea următoarei structuri:

Introducere Motivația, importanța și metodologia cercetării Abrevieri Lista tabelor, graficelor și casetelor Cap 1. Titlul primului capitol   1.1. Subcapitolul 1   1.2. Subcapitolul 2   1.3. ....   Cap 2. Titlul celui de al doilea capitol   2.1. Subcapitolul 1   2.2. Subcapitolul 2   2.3. ....   Cap 3. Titlul celui de al treilea capitol   3.1. Subcapitolul 1   3.2. Subcapitolul 2   3.3. ....   Cap.4. Studiu de caz   Cap 5. Concluzii generale aferente lucrării   Bibliografie sau Referințe bibliografice

Se recomandă o dimensionare optimă a structurii unei lucrări astfel încât să se evite, pe de o parte segmentarea excesivă a materialului elaborat, iar pe de altă parte, realizarea unor capitole supradimensionate. Un număr de 4-5 capitole poate fi apreciat ca fiind optim.

Introducerea trebuie să reprezinte o imagine succintă a stadiului actual al cunoașterii în sfera tematicii abordate, demersul științific al studentului, precum și rezultatele obținute, fie ele de natură conceptuală sau practică.

Motivația, importanța și metodologia cercetării trebuie să cuprindă elemente precum: obiectivele cercetării desfășurate, metodele și tehnicile de cercetare utilizate, descrierea detaliată și clară a procesului de cercetare științifică, importanța cercetării pentru sfera cunoașterii, precum și modalitățile de identificare (cuantificare) a rezultatelor cercetării. Dacă demersul științific este unul cu caracter preponderent practic, atunci se impune precizare distinctă și clară a etapelor parcurse pentru realizarea efectivă a lucrării.

Esența și conținutul cercetării derulate de către student sau masterand trebuie să se regăsească la nivelul fiecărui **capitol** din cadrul lucrării.

Ultimul capitol al lucrării se recomandă a fi alocat formulării concluziilor generale ale cercetării întreprinse, precum și propunerile inițiate de student, ca urmare a concluziilor conturate.

Lucrarea de licență sau disertație trebuie să aibă la bază o documentare solidă, reală, autentică și relevantă (SRAR), regăsită la nivelul referințelor bibliografice.

Pentru identificarea și utilizarea **bibliografiei sau a referințelor bibliografice** se recomandă următoarele aspecte:

- utilizarea unor surse de documentare autentice și reale;
- în cadrul referințelor bibliografice se recomandă ca articolele științifice publicate în literatura de specialitate, să beneficieze de o pondere semnificativă;
- se apreciază ca fiind o **condiție minimală** pentru asigurarea unui nivel științific mediu ca referințele bibliografice prezentate la finalul lucrării să se regăsească integral în textul materialului elaborat;
- nu este admis la nivelul bibliografiei existența unor referințe a căror utilizare nu poate fi identificată în textul lucrării;
- în vederea asigurării unui nivel științific semnificativ se recomandă ca ponderea tipului de referințe bibliografice în totalul acestora să fie astfel:
  - minim 50% articole publicate în jurnale sau alte publicații similare naționale și/sau internaționale;
  - maxim 35% cărți de specialitate publicate în țară și străinătate;
  - maxim 10% articole publicate în volume ale conferințelor științifice desfășurate pe teritoriul național
  - maxim 5% materiale nepublicate (prelegeri la conferințe, teze de doctorat, cursuri, manuale universitare, materiale distribuite în cadrul workshop-urilor, etc.)

Dacă se consideră oportun atașarea la o astfel de lucrare a unor **anexe**, care vin în sprijinul susținerii demersului științific întreprins, se recomandă ca ponderea acestora raportată la numărul total de pagini al lucrării să fie maxim 20%. De asemenea graficele, tabele, imaginile nu trebuie să se substituie textului, ci să fie numai o completare și susținere a acestuia.

Tehnici de redactare a lucrării

Redactarea lucrării de diplomă sau disertație trebuie realizată astfel încât să reflecte caracterul științific al acesteia. În acest sens este recomandabil a se respecta următoarele reguli de editare:

1. TITLUL CAPITOLULUI (14pt, bold, capitals, center/left)

(12pt)

(12pt)

(12pt)

1.1. TITLUL SUBCAPITOLULUI (12pt, bold, capitals, left)

(12pt)

Fiecare subcapitol trebuie să aibă o structură clară, delimitată prin subcapitole distincte. Textul unui capitolul, respectiv subcapitol trebuie să fie împărțit în paragrafe, separate printr-un rând liber, fără *tab* la începutul primului rând a fiecărui paragraf.

(12pt)

Se recomandă ca lungimea maximă a unei lucrări să fie de 60-80 pagini, inclusiv anexele, cu un format prezentat mai jos. Aceasta nu înseamnă o restricționare a dimensiunilor lucrării.

(12pt)

Formatul paginii:

- Format pagină: A4 (297x210)
- Margini: top 2.54 cm, bottom 2.54 cm, left 3.17 cm, right 3.17 cm, gutter 0 pt, header 1.27 cm, footer 1.27 cm.
- Font: Times New Roman, size 12, line space: 1,5 lines, justified. Nu se acceptă ca un text să fie editat cu efecte vizuale (de natură grafică).
- Pentru întregul text cuprins în lucrare se va utiliza același tip de *bullets* pentru a puncta sau enumera diverse elemente.

(12pt)

Titlurile capitolelor trebuie să fie numerotate continuu, iar subcapitolele vor fi numerotate în funcție de numărul capitolului, fără însă a utiliza mai mult de 3 cifre pentru numerotarea acestora (de exemplu, 1.2.1.).

(12pt)

Numerotarea paginilor se va realiza continuu, începând cu numărul 1, pe prima pagina primului capitol.

(12pt)

Se recomandă utilizarea notelor de subsol doar pentru anumite precizări de natură conceptuală sau faptică. Pentru referințele bibliografice se va utiliza sistemul menționat mai jos.

(12pt)

Pentru a face o referire bibliografică la o lucrare în ansamblul ei se vor preciza în cadrul textului „numele autorului” și „anul publicării” astfel: un singur autor (A, 2001), doi autori (A & B, 2002), sau mai mult de doi autori (*A et al.*, 2003). Atunci când în paragraful considerat se face referire distinctă la o idee dintr-o cercetare anterioară se precizează și numărul paginii unde poate fi identificată această sursă. Spre exemplu: (A, 2001: 75).

(12pt)

Figurile, graficele și tablele vor fi centrate la nivelul paginii, numerotate precum este precizat în schema de mai jos.

(12pt)

Tabelul 1. Numele tabelului

(Sursa: Autor, 2004: 31) (12pt)

(12pt)

CONCLUZII (12pt, bold, capitals, left)

Toate lucrările de licență sau masterat trebuie să fie elaborate și redactate cu multă acuratețe.

(12pt)

(12pt)

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE (12pt, bold, capitals, left) trebuie să conțină doar acele surse bibliografice citate în text, iar ordonarea lucrărilor se face alfabetic, după numele autorului. Dacă sunt mai mulți autori fără un coordonator se poate utiliza varianta celor trei stelute * * *, după care se inserează titlul lucrării. Dacă lucrarea are un coordonator, trecut pe foaia de titlu, se va consemna numele acestuia, cu precizarea coord. în paranteză.

(12pt)

Exemple de cărți utilizate

Matiș, D. & Pop, A. (2007), *Contabilitate financiară*, Editura Alma Mater, Cluj Napoca (10pt)

Burja, V., Voiculescu, F., Burja, C., Voiculescu, E. (2006), *Didactica științelor economice. Ghid metodologic cu caracter aplicativ*, Editura IRECSON, București (10pt)

Exemplul unui articol prezentat la o conferință și/sau publicat într-un jurnal (revistă)

Kaplan, R.S. & Norton, D.P. (2004), How strategy maps frame an organization's objectives, *Journal of Accounting Research*, vol. 20, no. 2: 40-45

Van der Tas, L. G. (1992a), Evidence of EC financial reporting practice harmonization, *European Accounting Review*, vol.1, no.1: 69-104.

Van der Tas, L. G. (1992b), Measuring international harmonization and standardization: a comment, *Abacus*, vol. 28no. 2: 211-216.

Exemplu de document utilizat ca și referință bibliografică.

Kellen, V. (2003), Business performance measurement – at the crossroads of strategy, decision-making, learning and information visualization, available on-line at www.kellen.net/bpm.htm (se recomandă menționarea întregului link utilizat la nivel de referat).

Se interzice realizarea următoarelor elemente la nivelul redactării lucrării:

- crearea unei coperte care nu corespunde standardelor enunțate anterior sau exemplului de mai jos;
- inserarea de elemente grafice (imagini, schițe, desene, emoticons, etc.) care nu contribuie la o mai bună înțelegere a textului scris, ori prezintă un caracter neadecvat, chiar hazliu;
- folosirea unui altfel de timp de caractere, decât cel prezentat anterior, pentru textul lucrării (exceptând titlurile, subtitlurile și alte elemente similare);
- utilizarea altui sistem de identificare a referințelor bibliografice neacceptat în metodologia și practica cercetării științifice.

În ceea ce privește **structura de redactare** a unei lucrări menționăm următoarele:

- structura grafică a lucrării trebuie să fie aceasta:
  - pagina de copertă
  - pagina interioară, aferentă copertei interioare
  - pagina cuprinsului
  - pagină cu lista abrevierilor
  - pagină cu lista figurilor, graficelor și tabelor
  - pagini aferente textului efectiv al referatului, respectând structura menționată.

Lucrarea de licență sau disertație se va tipări pe coli format A4, doar pe o singură față a acesteia.

- Prima pagină a lucrării trebuie să conțină următoarele informații:
  - Denumirea universității, a facultății și textul: „Cluj Napoca”;
  - Textul: „Lucrare de disertație” sau „Lucrare de licență”
  - Titlul lucrării de diplomă sau disertație;
  - Numele complet și titlul științific al coordonatorului de lucrare;
  - Numele complet al studentului.
  - Textul: „2008”.
- Coperta lucrării trebuie să conțină următoarele informații:
  - Denumirea universității, a facultății și textul: „Cluj Napoca”;
  - Textul: „Lucrare de disertație” sau „Lucrare de licență”
  - Numele complet și titlul științific al coordonatorului de lucrare;
  - Numele complet al studentului.
  - Textul: „2008”.

Prima pagină a unui lucrări de licență sau masterat trebuie să se prezinte în concordanță cu imaginea de mai jos:

COPERTA:

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI GESTIUNEA AFACERILOR CLUJ NAPOCA	
Lucrare de licență Lucrare de disertație	
Coordonator științific Prof.univ.dr. Dumitru Mățiș	Student Masterand Adrian POPA
2008	

Prima pagină a lucrării va fi aproximativ aceeași cu cea a copertei, doar că sub textul „Lucrare de licență” sau „Lucrare de disertație” se va adăuga titlul lucrării.

Metode și tehnici de susținere a lucrărilor la nivelul comisiei de evaluare

Rezultatele activității de cercetare a studenților sau masteranzilor, concretizate prin lucrarea de licență sau disertație este supus analizei și dezbaterilor la nivelul comisiei de licență sau de disertație.

Pentru **depunerea lucrării în vederea susținerii** se recomandă respectarea următoarelor reguli:

- Structura lucrării este propusă de către student și supusă analizei coordonatorului științific;
- După elaborarea și redactarea efectivă a lucrării aceasta este oferit spre analiză coordonatorului științific;
- În vederea depunerii lucrării la secretariatul facultății, pentru a putea fi susținută în fața comisiei, trebuie să existe acordul coordonatorului științific;
- Lucrarea de diplomă sau disertație se depune la secretariatul facultății în termenul anunțat de către decanatul facultății;
- Studentul va depune la secretariat un exemplar din lucrare, în format tipărit și electronic (pe CD), iar un altexemplar (în ambele formate) se înmânează coordonatorului științific.

Coordonatorul științific își rezervă dreptul de a nu accepta pentru susținere o lucrare care nu a respectat regulile și normele din prezenta lucrare, în cerințele catedrelor și exigențele cadrului didactic.

La susținerea lucrării în fața comisiei **se va respecta următoarea procedură:**

- La momentul indicat de către șeful de comisie, studentul sau masterandul va susține efectiv lucrarea;
- Timpul alocat pentru susținerea lucrării este de maxim: 15 min.;
- După susținerea acesteia de către student, se alocă 5 min. pentru notarea întrebărilor venite din partea membrilor comisiei;
- Timpul alocat pentru răspunsurile studentului la întrebările primite este de maxim 10 min.;
- După răspunsurile acordate de student comisia are abilitatea de a face discuții, aprecieri și analiză critică constructivă aferentă lucrării prezentate;
- La finalul acestor discuții șeful comisiei de evaluare își exprimă opinia în legătură cu lucrarea susținută și acordă în numele întregii comisii nota aferentă lucrării prezentate. Stabilirea notei se realizează în prezența tuturor membrilor comisiei.

Pentru **stabilirea notei** se vor avea în vedere următoarele criterii de evaluare:

1. Complexitatea nivelului conținutului științific al lucrării;
2. Capacitatea de sinteză și gradul de coerență dovedit de către student;
3. Structura lucrării analizate;
4. Valoarea și relevanța referințelor bibliografice studiate;
5. Existența metodologiei de cercetare și a motivației cercetării;
6. Valoarea rezultatelor obținute ca urmare a cercetării desfășurate;
7. Capacitatea de a prezenta în fața membrilor comisiei lucrarea elaborată ;
8. Gradul și capacitatea de a răspunde la toate întrebările adresate de membrii comisiei;
9. Respectarea prevederilor prezentului ghid și a cerințelor formulate de catedre și cadrele didactice coordonatoare.

Prezentarea lucrării de către student/masterand va avea în vedere următoarele aspecte:

- Se va respecta timpul alocat prezentării;
- Prezentarea lucrării va fi susținută de o prezentare grafică în PowerPoint, astfel:
  - Primul slide al prezentării va conține aceleași elemente precum prima pagină a referatului;
  - Al doilea slide trebuie să prezinte principalele teme abordate la nivelul lucrării, fără a face o trimitere directă la capitolele acesteia;
  - Prezentarea unei lucrări trebuie să răspundă la următoarele întrebări:
    - Care este tematica generală a lucrării?
    - Care sunt principalele aspecte studiate la nivelul acesteia?
    - Care este stadiul cunoașterii în domeniul sau aria de cercetare a lucrării?
    - Care sunt elementele relevante aferente lucrării elaborate?
    - Care sunt principale rezultate ale cercetării și documentării desfășurate?
    - Care sunt concluziile generale care se desprind ca urmare a cercetării efectuate și care sunt propunerile formulate de student sau masterand?
- Se recomandă, în vederea respectării timpului alocat, utilizarea unui număr de maxim 15 slide-uri cu următoarele caracteristici ale textului scris: TimesNewRoman, 22 pct., Justify.

Se recomandă:

- A nu se citi prezentarea de pe slide-uri sau alte materiale;
- A nu se utiliza elemente grafice care nu au legătură directă cu textul prezentării sau nu prezintă elemente cu caracter științific;
- A nu se utiliza efecte sonore pe parcursul prezentării;
- Numerotarea slide-urilor astfel încât membrii comisiei și studentul să conștientizeze cât a mai rămas din prezentare;
- A se focaliza expunerea pe tema abordată fără introduceri și explicații colaterale sau fără legătură cu tema tratată;
- O ținută și atitudine comportamentală în concordanță cu importanța momentului prezentării și susținerii unei lucrări de licență sau masterat.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

ASE București (2007), Guide for authors, *Journal Accounting and Management Information Systems*, no. 20: 40-41

Burja, V., Voiculescu, F., Burja, C., Voiculescu, E. (2006), *Didactica științelor economice. Ghid metodologic cu caracter aplicativ*, Editura IRECSO, București

Chelcea S. (2007), *Cum să redactăm o lucrare de licență o teză de doctorat un articol științific*, Comunicare.ro, București

Chelcea S. (2007), *Metodologia cercetării sociologice*, Ediția a treia, Editura Economică, București

Constantinescu, N.N. (1998), *Probleme ale metodologiei de cercetare în știința economică*, Editura Economică, București

Enăchescu, C. (2005), *Tratat de teoria cercetării științifice*, Editura Polirom, Iași

Eco, U. (2006), *Cum se face o teză de licență. Discipline umaniste*, Editura Polirom, Iași

Ferréol, G., Flageul, N. (2006), *Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală*, Editura Polirom, Iași

Nechita, V. (2007), *Cum elaborăm lucrarea de licență și disertația de masterat. Ghid practic*, Editura ECO PRINT, Satu Mare

Popescu, C., Ciucur, D., Răboacă, Gh., Iovan, D. (2006), *Metodologia cercetării științifice economice*, Editura ASE, București

Saunders, M.N.K., Lewis, P., Thornhill, A. (2000), *Research Methods for Business Students*, Pearson Education Limited, London

Smith, M. (2003), *Research Methods in Accounting*, SAGE Publications, London

Șerbănescu, A. (2007), *Cum se scrie un text*, Ediția a treia, Editura Polirom, Iași

University of Chicago (2007), *The Chicago Manual of Style*, Fifteenth Edition, Chicago Press, Chicago

Yin, K. R. (2005), *Studiul de caz. Designul, colectarea și analiza datelor*, Editura Polirom, Iași

Zaiț, D., Spalanzani, A. (2006), *Cercetarea în economie și management. Repere epistemologice și metodologice*, Editura Economică, București

BIBLIOGRAFIE ADNOTATĂ

Chelcea Septimiu, *Cum să redactăm o lucrare de licență o teză de doctorat un articol științific* Ediția a IV, revăzută și adăugită, Comunicare.ro, București, 2007.

Lucrarea vă prezintă într-o formă sintetică ce este o lucrare de licență, care sunt principalele etape în alegerea titlului, documentarea, elaborarea, redactarea și susținerea acesteia. Capitolul 1: *Întrebări, răspunsuri posibile și un imperativ*; Capitolul 2: *Norme de redactare*; Capitolul 3: *Capcanele punctuației*; Capitolul 4: *Finisarea lucrării*; Anexa A: *Prezentarea unei disertații*; Anexa B: *Expresii și locuțiuni în limba latină*. Pentru accesibilitatea lucrării autorul a sistematizat și prezentat textul în mai multe subcapitole, cu trimitere directă la problematica abordată și a întocmit: *Index de autori și Index de teme*. Lucrarea poate fi comandată prin E-mail: difuzare@comunicare.ro, iar informații suplimentare obțineți la www.editura.comunicare.ro

Septimiu Chelcea este și autorul lucrării *Metodologia cercetării sociologice*, Ediția a treia, Ed. Economică, București, 2007, o abordare mai amplă a metodelor și tehnicilor de cercetare științifică din câmpul cercetării sociale, îndeosebi sociologice, dar cu referire și la problemele economice. De altfel, opțiunea autorului de-a publica lucrarea în Editura Economică ne dovedește deschiderea spre economie și multiple sale influențe și conexiuni în viața și realitatea socială.

Eco, Umberto, *Cum se face o teză de licență. Discipline umaniste*, Ed. Polirom, Iași, 2006.

Umberto Eco este licențiat în estetică și profesor la Universitatea din Bologna. A predat la cele mai prestigioase universități din lume, fiind *Docotor Honorius Causa*, a peste 50 dintre ele. Experiența dobândită, dar și procesul de masificare a învățământului superior din Italia, l-a determinat să publice, în 1977, lucrarea *Come si fa una testi di laura*. Deși se adresează studenților de la disciplinele umaniste, lucrarea s-a bucurat de o largă audiență și în rândul studenților de la disciplinele economice, tehnice, artistice etc. Este lucrarea cu cea mai largă audiență în mediul academic din numeroase universități europene, nord-americane, asiatice, nord-africane, fiind tradusă în mai multe limbi de circulație internațională. Ediția în limba română, este una revăzută de autor, și vă informează, în cele șase capitole, despre: I. *Ce este o teză de licență și la ce folosește*; II. *Alegerea subiectului*; III. *Cercetarea materialului*; IV. *Planul de lucru și sistemul de fișe*; V. *Redactarea*; VI. *Concluzii*. Fiecare capitol are mai multe subcapitole și paragrafe prin care se realizează o sistematizare a problematicii și o mai mare accesibilitate pentru studenți. Lucrarea o puteți procura din librării sau prin consultarea site-lui www.polirom.ro

Ferréol, Gilles, Flageul, Noël, *Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală*, Ed. Polirom, Iași, 2006.

Gilles Ferréol este profesor de științe sociale la Universitatea din Poitiers (Franța), fiind cunoscut pentru lucrările sale de epistemologie și analiză sociologică. Are o bogată activitate didactică în științele comunicării și de consiliere în elaborarea și susținerea lucrărilor științifice.

Noël Flageul s-a specializat în științele economice și tehnicile de comunicare, pe baza experienței acumulate în domeniul bancar, dar și în cel didactic prin activitatea desfășurată la Universitatea Lille III (Franța) și organizarea cursurilor de vară de la Bologne-sur-Mer.

Lucrarea *Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală*, în traducerea Anei Zăstroiu și cuvântul introductiv, intitulat *Argument*, semnat de Corneliu Bîlcă (care s-a bucurat de un stagiu de pregătire și sprijinul profesorului Gilles Ferréol, în Franța, este un ghid important în alegerea unui subiect sau teme, în documentarea și incursiunea științifică și mai ales în prezentarea și comunicarea, prin metodele și tehnicile scrise și orale a rezultatelor activităților științifice cu ocazia unor reuniuni sau examene. Experiența practică și didactică în domeniul științelor sociale și economice, exemple prezentate, schemele, graficele și tabelele întocmite, precum și selecția unor texte reprezentative din literatura social-economică recomandă lucrarea de la sine și ne oferă deschiderea spre pragmatismul vieții economice. Din cuprins reținem: 1. Înțelegerea și definirea precisă a scopului; 2. Căutarea și organizarea ideilor; 3. Să te exprimi în așa fel încât să comunici eficient; 4. Rezumatul și comentariul; 5. Sinteza; 6. Dizertația; 7. Expunerea; 8. Discuția urmate de textele firești de final: Bibliografie, Index de nume proprii, Index tematic, Teme cuprinse în cadrane.

Vasile Nechita, Cum elaborăm lucrarea de licență și disertația de masterat. Ghid practic, Satu Mare, ECO PRINT, 2007.

Lucrarea de numai 120 de pagini, într-un format de buzunar, se întemeiază pe experiența autorului și surse bibliografice tipărite, dar mai ales, oferite de internet. Aceasta o să vă faciliteze, mai ușor, aflarea surselor și accesarea textelor. Are trei capitole: I. Operații premergătoare; II. Operații de elaborare; III. Operații consecutive elaborării. Fiecare capitol este împărțit în mai multe subcapitole, foarte chibzuit dimensionate și într-o succesiune logic ordonate. Este un adevărat *ghid practic*, din care poți depista și înțelege fiecare pas ce trebuie făcut pentru încununarea cu succes a redactării și susținerii lucrării de licență sau a celei de disertație pentru masterat. În finalul lucrării, veți întâlni subcapitolul: *Referințe comentate*, prin care se prezintă într-o formă rezumativă sursele bibliografice cele mai relevante. Anexele I și II ne prezintă, după opțiunea autorului, oglinda copertii și a paginii sau foi de titlu.

Constantin Popescu, Dumitru Ciucur, Gheorghe Răboacă, Daniela Iovan, Metodologia cercetării științifice economice, Editura ASE, București, 2006.

Autorii lucrării, cadre didactice la Academia de Studii Economice București, întreprind pe baza unei bogate documentații și a experienței proprii, o incursiune în istoria, epistemologia științelor economice și metodologia cercetării științifice. Sunt oferite răspunsuri referitoare despre rolul științelor economice contemporane, despre metodele, tehnicile și procedeele folosite în investigația științifică economică. Un capitol distinct se referă la *redactarea și susținerea publică a lucrărilor economice*. Informații și comenzi la www.ase.ro și editura@net.ase.ro

Andra Șerbănescu, Cum se scrie un text, Ediția a III-a, Ed. Polirom, Iași, 2007.

Lucrare răspunde nevoilor stringente în elaborarea unui text, ca rezultat direct și obligatoriu în investigația științifică, ca mijloc principal de comunicare a autorului cu cititorii. Sunt prezentate *etapele redactării textului, modalitățile de organizare a textului, structura textului și argumentația acestuia*. Lucrarea o puteți procura din librării sau prin consultarea site-lui www.polirom.ro.